

O B S A H

Predslov	3
1. Spolupráca elektrického trakčného systému s elektrizačnou sústavou	5
1.1. Pripojenie elektrickej trakčnej sústavy na elektrizačnú sústavu	5
1.2. Elektrické stanice	6
1.2.1 Rozvodne vvn a vn	7
1.2.2 Jednopolová schéma	10
1.2.3 Prvky rozvodní	16
1.2.4 Transformátory pre elektrickú trakciu	25
1.2.5 Spoločné a pomocné zariadenia staníc	28
1.2.6 Ochrany transformátorov a prívodných vedení TNS	31
1.3. Nepriaznivé vplyvy elektrickej trakcie na elektrizačnú sústavu	37
1.3.1 Súmerná a nesúmerná sústava	37
1.3.2 Vznik a dôsledky nesymetrie	38
1.3.3 Riešenie nesúmernej sústavy	39
1.3.4 Spôsoby pripojenia jednofázových odberov na trojfázovú napájaciu sústavu	46
1.3.5 Prúdová nesymetria pri spôsoboch pripojenia trakčných transformovni, používaných u ČSD	49
1.3.6 Súčasné pripojenie súmerných a nesúmerných odberov na trojfázovú sústavu	56
1.3.7 Symetrizácia nesúmernej záťaže	58
1.3.8 Účinník a jeho kompenzácia	59
2. Elektrické pohony pracovných zariadení v doprave	62
2.1 Mechanika elektrických pohonov	63
2.1.1 Základné druhy mechanickej charakteristiky elektrických motorov	63
2.1.2 Analytické vyjadrenie mechanickej charakteristiky elektrických motorov	64
2.1.3 Orientácia súradných osí mechanickej charakteristiky motora s ohľadom na závislú a nezávislú premennú veličinu	65
2.1.4 Činiteľ tvrdosti mechanickej charakteristiky motora	67
2.1.5 Sieť mechanických charakteristík motora vytváraná zmenou riadiaceho parametra	68
2.1.6 Základné druhy mechanických charakteristík pracovných strojov	68
2.1.7 Sieť mechanických charakteristík pracovného stroja vytváraná zmenou riadiaceho parametra	70

2.1.8	Rozdiely u zdanlivo zhodných odporových mechanických charakteristík pracovných strojov	71
2.1.9	Spolupráca motora s pracovným strojom	72
2.1.10	Určovanie momentu zotrvačnosti rotujúcich sústav	81
2.1.11	Určenie hnacích a brzdných momentov pracovných strojov	88
2.2.	Zaťažovanie a voľba elektrického motora	89
2.2.1	Otepľovanie a ochladzovanie elektrického motora pri ustálenom zaťažovaní	91
2.2.2	Dimenzovanie elektrického motora pri premenlivom zaťažovaní	94
2.2.3	Záťaž periodicky prerušovaná, prerušovaný chod	94
2.2.4	Záťaž krátkodobá, krátkodobý chod	100
2.2.5	Metóda ekvivalentného prúdu momentu a výkonu	102
2.2.6	Pomery pri častom spúšťaní elektrických motorov	106
2.2.7	Obmedzenosť celkového momentu zotrvačnosti zvládnuteľného elektrickým motorom pri rozbehu	108
2.2.8	Výkonnosť štítok elektrického stroja	109
2.2.9	Vonkajšie prevedenie elektrických pohonov s ohľadom na pracovné prostredie a spôsob upevnenia	109
2.2.10	Označovanie svoriek elektrických strojov točivých	116
2.2.11	Prehľad najbežnejších noriem používaných v oblasti elektrických pohonov	119
2.3.	Druhy a základné vlastnosti elektrických motorov	121
2.3.1	Rozdelenie elektrických motorov	121
2.3.2	Jednofázový asynchrónny motor	123
2.3.3	Dvojfázový asynchrónny motor	125
2.3.4	Jednofázový sériový komutátorový motor	126
2.3.5	Repulzný motor	133
2.3.6	Synchrónny motor	140
2.3.7	Trojfázový asynchrónny motor	147
2.3.8	Napájanie trojfázových asynchrónnych motorov z jednofázovej siete	161
2.3.9	Jednosmerné elektrické motory	166
2.3.10	Jednosmerný motor s cudzím budením	167
2.3.11	Základné zapojenie pre riadenie jednosmerného motora s cudzím budením zmenou napätia v obvode kctvy pomocou meničov	172
2.3.12	Selsyny	186
2.3.13	Sústavy pre automatickú reguláciu konštantnosti základných mechanických veličín elektrických pohonov	188

2.4.	Obvody s kontaktnými logickými prvkami pre ovládanie a riadenie elektrických pohonov	196
2.4.1	Kontaktné logické prvky	197
2.4.2	Návrh schém zapojenia ovládacích obvodov	207
2.4.3	Príklady návrhu ovládacích obvodov	219
3.	Elektrické svetlo v dopravných zariadeniach	228
3.1.	Vznik a vlastnosti svetla	228
3.1.1	Vznik svetla	228
3.1.2	Vlastnosti svetla	230
3.1.3	Základné svetelné technické jednotky	231
3.1.4	Základné rozdelenie svetelných zdrojov	234
3.2.	Svetelné zdroje tepelné	234
3.2.1	Žiarovky	237
3.2.2	Halogenové žiarovky	238
3.2.3	Použitie žiaroviek	239
3.3.	Svetelné zdroje výbojové	239
3.3.1	Rozloženie svetelných oblastí vo výboji	240
3.3.2	Stabilizácia výboja	240
3.3.3	Žiarivky	241
3.3.4	Vysokotlakové ortuťové výbojky	244
3.3.5	Halogenidové výbojky	245
3.3.6	Vysokotlakové sodíkové výbojky	246
3.4.	Svetelné zdroje elektroluminiscenčné	248
3.5.	Zvláštne zdroje svetla	249
3.6.	Svietidlá	249
3.6.1	Základné časti svietidiel	250
3.6.2	Svetelno technické údaje svietidiel	251
3.7.	Svetelné technické výpočty	252
3.7.1	Bodová metóda	253
3.7.2	Toková účinnosťná metóda	254
3.7.3	Voľba svietidla	255
3.7.4	Rozmiestnenie svietidiel	255
3.7.5	Postup pri návrhu osvetlenia	256
4.	Elektrické teplo v dopravných zariadeniach	259
4.1.	Odporové zariadenia a pece	259
4.1.1	Základy výpočtu odporových pecí s priamym ohrevom	262
4.1.2	Riadenie elektrických odporových pecí	264

4.2.	Indukčné elektrotepelne zariadenia	264
4.2.1	Nízkofrekvenčné indukčné pece	264
4.2.2	Vysokofrekvenčné indukčné pece	265
4.2.3	Použitie indukčných zariadení	268
4.3.	Oblúkový ohrev	268
4.3.1	Vznik elektrického oblúka	268
4.3.2	Rozdelenie potenciálu pozdĺž oblúka	269
4.3.3	Jednosmerný elektrický oblúk	270
4.3.4	Striedavý elektrický oblúk	271
4.3.5	Rozdelenie elektrických oblúkových pecí	271
4.3.6	Elektrické zariadenia elektrických oblúkových pecí EOP	272
4.4.	Dielektrický ohrev	274
4.5.	Infračervený ohrev	275
4.6.	Elektrónový ohrev	276
4.7.	Plazmový ohrev	276
4.8.	Zváranie	277
4.8.1	Zváranie elektrickým oblúkom	277
4.8.2	Zváranie elektrickým odporom	280
4.9.	Využitie elektrického tepla v dopravných zariadeniach	281
	Literatúra	282